Ijyyni 17
1934
№ 139 (1200)
DEEDE-YDE KOTO
Intersojuuziin, 19.

B.-M. A. C. C. P.

Gazar byriiin proletaarinar, negedegtii

Bur-Mongoliin Ynen

KB(b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMSSR-iin Tөbiin Gyicedkeke Komiteed ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

...dөө azaliigi bekizyylke kycete zebseg

...çadiin urgaza baisan aza-... ba sojol bolbosoroliin ...ydiigi kangakiin jabadal ...iin kuuli byrireer damzuu-...gergegdenө. Enyynii todo ... bolko Tөbiin gyicedko-...a Aradiin komisaarnariin ...iin kөdөө azaliin nalog ba ...n somololgo (samoolbozee-...kai togtool azai.

...içeg ba kapitaaltanii zasag ...gi bekizyylke, kөdөlmөriçөn ...diigi gaikaltai jikeer dar...ula cugiuulagdaza baisan ...aloguud ken nasatan-ta-...a martagdaagyi beze? By ...taliis oronuudta naloogun ...e meteer keregleze baidag ...eeç kereglesee baina. Guu ... ba barlagçalga deerees ...arad niitiin jadaraliigi zo-... faşiistanuudiin darlalta-...o baidalani ileryylke.

...onii ijyyniiin 9 de Sverdo... komuniis deede surguu-...ragçanariin urida nөk. Staa...veediin kөdөө azaliin na-...kai kelseni:

...өө azaliin naloogiin byki ...asaka ba şilzeryylen tyy-...ite ulasiin biydzeedees nu...iydte tuuka çukala".

...adiin udaridagçiin ene zaa...ke өngөrөsөn zilyydte şuud ...egdezei. Kөdөө azaliin na...aşaltiin too zuugaad mi-...kөrig bolboç mөnөө ula-...jees kөdөө azaliin kөg-... gargadag miliaardaar too-... zөөriiin nege bagakan ... bolno. „Naloogiin byke ...ada bol, kuulida zaagda-...soor, nutagiin biydzedte ...olno" Kөdөөgiin biydzed ...kaita somselisoveediin de-... deerki naloogiin oruulal-... kubiaas baga bişeni" ab-...

...i oronii kөdөө azaliigi ...ede zişeende өrgөkө' kol...uudiin azaliin ba emkidke ...ar bekizyylke, kolkooz-...iin ba өmçiin azaltanii ... keçeelde eldeb tuslamza ...e gesen zoriigoor ene ...ebteresen azai. Өngөrsөn ... kediiç kөdөө azal kolkoo...o medegdekeer nemesen ... kuulida өngөrөsөn ziliin ...azaliin naloogiin ba doto-...ariin toogi urdaki kebeer ... zilde orkiso, byke kolboo...espyyblikenyydte kolkooz-...kolkooznigaudiin naloogiin ...zergiin geegteriin aşaltiigi ...e.

...ugaar kuraliin şiidkeberiees ...lan malazaliigi deeşelyyl-...a, kolkoozuudta (bykii mal ...buud, tuulai ba zөgei me...altaas byrin çөlөөlkө tyyn ...tavaarna feermetei kolkooz-... maliin kooliin tarilgiin ...almaigi aşaltaas çөlөөlkө). ... kuulida uridiin kөngөlөl-...te nemelte oruulsanl, zig-...gazariin cabşalangi 2 zil ...a olon mozonuudta (Lee-...diin. Ivaanovskiin, Baruun ...skvaagiin bişenyyd) kol...ud şine gazarta tarisaniigi ...oos çөlөөlkө. Kerbee ene ...e yynees urida caakariin. ...iin, lioon, konoplioo, kө ... bişe zyilyydiin tarilgiin ... gyicedkesenii tula, urga ...izaruulsanii, too medeegi ... tabisanii, kolkooziin ku...i delgeryylsenii tula өgtө ...kala kөngөlөltөnyydiigi nii ...l naloogiin, kөdөө azaliin ...s yndeseer deeşelyylke ba ...zniguud өmçiin azaltanii ... kangaka, kycetei zebseg ...i niuur deere ileer ba ka ...ataigaar karagdana.

... çadaltai ba olon geşyyd...luud өөsөdiingөө aşaltaas ...egdөkө tukai sanaaşalga ...kuulida olono. Ene kuuli ...tusagaar sanaaşalga karag..., ceregiin albatan, ulaan ...an, kuuçan ulaan gvaardi...nuud, soveed kolboogiin erkimiin erkim baatarliguud, oordinoor şag nagdagçad baazaliin batarliguud ta azai.

Kөdөө azaliin naloogiin kuuli da manai aguu jike oroniigoo kyciigini ulam jikeer bekizyylkiin zoriigo damzuulasan baina.

Uul gynzegii ulas tөriin ba aza kuin udka çanartai kuuliigi ton zөbөөr gyicedkeze, kөngөlөltө yzyylke jabadaliigi kalşakeregeer tabikagyi, narin nigtaar jabuulka josotoi. Өngөrөsөn zilde kolkooz niguudiin erkede buruugaar kan daka zyilyyd eşөө jikeer baisan azai. Basa ken kediin kөngөlөltө abka erketei baisaniigi karaadal gyi kөngөlөltiin foondiigi yresen zyilyyd baisan.

Beledkeliin kөdөlmөriigi zөbөөr jabuulza olon niitiin oilgom ziin kөdөlmөriigi çangaar tabiza kazagairuulka zyilyydiigi uridça lan mederyylke, tusgaar keçeeltei geer ulaan ceregte jabagçadiin azai, olon geşyydtei azal ba baga çadaltai azaluudta gyiced kөngө lөltө yzyylkiigi seremzeleke.

Nam ba soveediin kөtөlbөrilkө emkinyyd bolbol niudarganii azalii gi ileryylke, jabadaliigi kangaka josotoi, basa tyyntei negen kam ta negeç өmçiin azaltan aradiin azai deere tuskai açalta delgeryylkegyigi kurcaar karaza bai ka.

Naloogiin өngөrgөkө bykii kөdөlmөri bol socialiis zuram ba angiiin seremzeer kangagdaka josotoi, Enyyn deerees karaka da kamagiin tyryy kөdөө nuta guudiin naloogiin komiis ba kө dөө surguulinuudiin soveeduudiin finansiin seekce bolbol naloogiin aparaadiin kөdөlmөridө açaltiin objeektede ba olziin byridkel metede byri kanamzataigaar kan daka çukala baina. Zuramiin jo soor bykii olzoboriiin uzuuriigi ezelegçe byridkel bolbol aradiin azakuida imagta keregtei udka çanartai baina. Kөdөө azaliin naloogiin tukai zuramiigi zaagdasan bolzor dotoroni todoor gyicedkeklin tula kariuucalganuudiigi daa za abka respyyblike, mozo, rajoonuudiin namiin ba soveediin emkinyyd bolbol byridkeliigi zөbөөr tabika ba ene kөdөlmөridө naloogiin aparaadta bodoto tuslamza yzyylkees ekilke josotoi.

Dotoriin tatabari bol basala iime kanamzataigaar beledkegdeze bejelyylegdeze ba өngөrgөgdөkө josotoi baina. Durasagdag ça zyil bol nutagiin sojoliin bai guulaltada ton jike keregtei bolko eşe mөn azai.

Ene zilde ene eşe kөdөөgiin soveeduudta argagyi jike udka çanartai bolno. Kөdөө soveediin gazar deere orozo baigaa tus dotoriin tatabariin 25 procentoni rajoonii ba kөdөө toskonii biydzee deer uridçalan karagdaagyi aza liin ba sojoliin keregselde oro kiin tula kөdөө soveediin dyyren zakiraltada oroko.

Nam ba zasagiin gazaraar ab tasan kөdөө azaliin naloog ba dotoriin tatabariiin tukai kuuli bol bol amzaltataigaar bejelyylegdeke gancakala ulas tөriin keltesyydiin ene keregte sanalaa tabiza oroldos on nerees bolko baina.

Naloogiigi tөlөkө tyryyçiin bolbzor bolbol sentiaabri sarada ekilke Cag bolbol baga yldeze baina Olziin byridkel, tatabariiin kemzee nii todouulalga ba tөlөkө dyrim geke metenyyd bolbol manaas jik eken emkidkelgiin erilte kiize baina. Tiimiin tula naloog bol jamarç kazailgalta ygeigeer dyyren to gtoogdoson cag bolzort on i cugluulagdakiin tula, tus kuuliiin ulac tөriin bodo igo bolbol kolkooznig uud byride ba өmçiin azaltanda ton todoikoi baikiin tula udaan bolongyi beledkeliigini ekilke.

(Tөbiin „Praavdiin" tyryy biçeg)

Kolkooznig-udaarniguudiin kuraliigi paar kagalgaa gyiced dyyrgeze ugtaka

Өmçөtөn tariigiin tөsөbiigi zaabol gyicedkegtii

Өmçiin azaltan gederge şagtagaldasaar

Veerkniydinsk. Koto şadariin kөdөө somonuudta kabariin tarilgagol tөlөb şiidkegdesen bolboç, өmçiin azaltan gedergee şagtagal da şaar baina.

IJyyniiin 10 nii өdөriin medeegeer oroin tarilgiigi kolkoozuud 9477,45juu 98%,niitiin emkinyyd 18 3,65 ga juu 32 ga. tөsөbөөsөө ilyy ta riba. Өmçiin azaltan bol 400 ga tөsөbtөi aad, 361 ga juu 82% dyyresen, oroi kamta koto şadariin 6 somonuud 10135 ga. oroin tarilga tarika josotoi bolboç, 10022 ga juu 98,8% dyyigezei.

Tus somonuudiin niitiin emkinyyd bultadaa tөsөbөө ilyylen dyyrgesen baina. Kollinovsk toskonii өmçөtөnөөs bişe negeç somonii өmçiin azaltan tөsөbөө dyyrgeegyi

Dabaatiin ba jibalgiin somonii kolkoozuud paariin beledkeliigi 20 proc. dyyrgesen. Bişe somonii kolkoozuud ba өmçiin azaltan niitiin emkinyyd paartaa garaadyi.

Niitiin emkinyyd bol kabariin tarilga deere bekizyylke josotoi ba өmçiin azaltanii tarilgiigi zaa bol dyyrgyylke.

S. Gan.

Kabariin tarilgiin 10/VI medee.

Aimaguud	kolkoozuud		Emkinyyd		Өmçiin azaltan	
	Tarisani	dyyrgesenii %	Tarisani	dyyrgeseni %	Tarisani	dyyrgeltiin %
Aga . . .	13153	116,6	1045	130,6	853	119 3
Alair . .	34186	97,0	1112	86 8	1598	89 2
Bargazan .	12477	107,9	947	120,9	3284	115,5
Bookon .	19830	104,2	736	117,7	2523	104,0
Deede Yde	9467	98,5	7032	106,5	362	96,5
Jaruuna .	6670	110,8	568	74,9	901	77,3
Zakaamin	7920	95,6	220	51,1	556	88,9
Kabaansk	18662	104,2	700	114,7	2210	83,2
Kiaagta .	35945	97,9	2827	80,2	3033	53,2
M Şiber .	29635	97,9	1860	101,0	6100	77,9
Selenge .	40892	100,5	2175	105,5	3126	85,0
Tarbagatai	28723	100,8	2486	95,0	2716	74,4
Tynken .	15129	107,4	1079	114,6	1936	126,5
Kori . .	26254	102,8	2806	148,3	1307	87,1
E-Bulgad	24946	104,4	2218	352,0	1866	95,6
K.Baigal .	545	85,5	110	110,0	95	135,7
Baunta .	137	53,7	31	12,4	5	7,6
Kamta	324574	101,9	27352	109,4	32471	84,2

Koriiin MTS gynzegii tasaldalda

(manai tuskai bicegçees telegraama)

Kyrbe. koriiin MTS iin karijaata kolkoozuudta paariin beledkel buzagai tasaldalda baina.

Ijyyniiin 15-nii өdөr 8209 ga. paar tөsөbiin josoor kagalagdaad baikiin orondo 541 ga. kagalagdasan baina.

Çimediin ba Cedendambiin.

Udaarnig surgagça Daba zab Cerempeliin jariaan

Kiaagtiin aimagiin Altiin somonii dungui adagiin ekin şatiin surguuliiin surgagça erkim udaarnig nөk. Cerempeliin jarisani:

Manai surguuli bol, 1933 onii I)IX ees ekileze 1934 onii ijyyniin negende suralcaliin ziliigi dyyrgezei.

Uul surguulida 112 kyyged abtaka baisan begөөd, tyyniigee 100 proc. abasan bainabdi. Ede suragçadiingaa 40 kyygediigi bykii koolooroni kangaza yldegçediigi 100 proc. egleenii kaluunideegeer kangagdasan baina.

Suralcaliin talaar bol: yzeke prograamaa 100 proc. dyyrgesen baigaabdi, suralcalgaas tasarsan jabadal baikagyi baina. 112 kyygedees 93 suragçad deeşee garasan baigaa.

Ene zilde manai surguuli bol 8 gaa oroosto tariaa tarisan ba kartaabka kapuusta tarisan baina. Bi bol, III ba IV deki tasaguudta zaadag baisan bi, suralcaliin zajag zuramiigi sainaar tabisanaas udaarnig gegeerelçediin kui kuralda jireke erke oloson bainab geze jariaagaa dyyrgezei.

Jөm.Cer.

Suralcaliin ziliigi amzaltanuudtaigaar dyyrgezei

(Koriiin aimagiin tөb deereki 5 ziliin surguuliigi daagça udaarnig Gonçogiintai jarildaan).

Uul surguuli bol, 1933 onii I)IX-ees ekileed, 34 onii ijyyniiin negende suralcaliin ziliigi dyyrgebe. Tus surguulida 188 kyyged abtaka baisanaas, 183 kyyged abtasan baigaa.

Suralcaliin zilde kamta 210 suralcaka өdөrөөs zөbkөn 193 өdөr yzesen baina. suralcaliin kandalgani 85,2 proc. kandasan baina, suralcaka josotoi prograamaa 95 proc. gyicedkesen bainabdi.

Ene surguuliiin azaliin talaar abça yzebel, minii anka ene surguulida ekilze orokodo azaliin talaar medeeç ygei, jike muu baisan begөөd uul surguuli odoo bolkodo 1 moritoi, 2 ynieetei, 2 konitoi bolson baina. өngөrөgçө zilde 8 gaa tariaa tarisan begөөd, odoo zilde 9 gaa tariaa tarizai, gadna manai surguuli bol tyneegeer dutasan ygei baina. Ene zilde 9 zuun tөkөrig mengiigi surguuliin kyçeer olzo suralcaliin keregselde gargaçalsan bainabdi.

Mөn 14 kynii darkalaza baika kөdөlmөriiin tasag baiguulsan baigaabdi. Bi bol өngөrөgçө zilde, deede kyrbiiin ekin şatiin surguulida baikadaa surguuliingaa kөdөlmөriigi sainaar jabuulsanii tөlөө, şagnal abasan ba udaarnig garasan bainab. Odoo ene gabşagai gegeerelçediin kui kuralda mөn өөriingөө idebki keçeeliigi surguuliiin kөdөlmөridө sainaar kanduulza, suralcaliin ziliigi amzaltatai dyyigesenees gabşagaiçuudiin negende toologdoson deerees ene kui kuralda suulcaka erketei bolzoi.

Jireke ziliin suralcaliin şine zilde amzaltataigaar ugtakabdi geze nөk. Gonşogiin jariaagaa dyyrgebe.

jөm.Cer.

Ynegetein surguuli ilaltatai

Ynegetein ekin şatiin surguuli bol 1932 onoos koişo rajoonii zişee karuulagça surguuli bolson jum.

Ene surguuli bol өngөrөgçө 1931-32-32 ongnudaas ekileed odoo kyrter aimag dotoroo ton sain kөdөlmөriiin amzelta ilaltatai baisan ba tyyniigee kariuuda kөden dakin şagnagdaza aimagiin ulaan tog ba basa bişeç zyilyydiigi abasan baika jum.

T'in tus surguuliiin mөnөө yjede baisan baidalaas ileçelen kelekede:

1. Ger baidaliin talaar, tuskailan barigdasan ger baidalgyi bolboç, ton sainaar taaruulan barigdasan, ynekeeree surguuliiin eriltiigi kangamaar baidaltai boloson ba mөn surgagçadiin baika josotoi, sain barianuudaar kangagdasan azai.

2. Surguuli bol 20-suragçadiigi nege mөsөn darkaluulka gyiced sainaar şinelsen uralaka darkalaka tasalgatai. Tusagaar zain galiin dvigetiltei ba tөmөr nykeleke, kireedekө stanoogtoi boloson.

3. Surguuliiin azaliin talaar mөn neieed debzesen ba bekizesenigi ilerkeilekede; odoo zilde 20 gaa tarlaa tarisan 1,5 ogorood tarisan. Tuskai tasaluulza abasan surguuliiin nermzete gazar tariaalantai 3 moritoi 5 ykertei 7 gakaitai 15 koni jamaatai,59 krooligtoi 9 takiaatai kamta 99 maltai ba tus maluudani taaramzatai sain dulaan bairaar kangagdasan, tede maliini karuul josoçolon emkidkegdesen begөөd, tөrөl tөrөliin maluudiigi tuskai surgagçad ba tasaguud kariuusalga deere daaza abasan baika.

Gadna deere durcagdasan mafuud bol şine uigaciin garatar idekө kooloor kangagdasan azai.

4. Surgan kemyyzyylke kөdөlmөriin talaar:

a, Surguuliiin nasanii kygediigi surguulidaa kanduulsani 99,5 porc.

b.Suragçadiin surguulidaa kandasa 96,6 proc.

c. Suralcaliin amzalta 92,5 proc.

ç. Surguuliaas geegden tasaragçad kyndetei şaltagaanaar 2 proc.

d. Bygede predmөedyydeer prograamiin dyyrgece 100 proc.

e. Suralcaliin cag өdөriigi 100 proc. keregelegdesen.

5)Niigem 'zuramiin meriicөө ba udaarnigiin talaar:

a.Surguuli dotoroo 109 suragçad udaarnig bolson ba tedenii 25 niini şagnagdasan.

b.Tasaguud bol koorondoo niigem zuramiin meriiceegiin doogovoornuudiigi batalaza mөn tyyniigee cag bolzortoni dyyrgeze baidag.

c 4 deki „A" tasag bol suralcaliin talaar ba sakil zuramiin talaar ton sain ilaltatai bolon koonkyrsede erkim zergiigi ezelsendee **aimagiin ulaan tug abasan baina.**

6) Suragçadiin dotoriin emkinyyd bol tөsөbiin josoor ton sain kөdөlmөrilөzө, suralcaaliigi sain çanartai ba suragçadiin kandaciigi erkim bolgokiin koinoos aikabtar cukalçalan sanalaa tabikaas, gadna suralcaliin talaar geegdesen curagçadta cag yrgelzedee tusalaka brigaadanuud emkidkegdeed kөdөlmөrilөzө baidag. Surguuli dotoroo 68 pioneer 25 ogtiabariin kyged ba 6 komsomoolçuud bii azai. Suralcaliin gadna kөdөlmөri gekede: surguuli bol өөsөdiin kinoo aparaadtai raadiootoi. fotoaparaadtai bol oşerno fanaaritai ede bygeed suragçadiin çөlөөtөi cagaa өngөrkөdө kereglegdeze baidag. Surgagçadiin biblioteeke 7000 keseg nomuudtai. Suragçadiin biblioteek 2818 keseg nomuudtai gadna surguuliiin tyyke ba suragçadiin kiisen kөdөlmөrinyydees byridkesen yzeskelen (myzee) baika jum.

Nөkөr Moolotov Lioonid Alik saandraviç bol tus surguuliigi 6 ziliin turşa dotor erkilze baika zuuraa deere dursagdasan ilaltanuudiigi udaridan emkidkeze ynekeeree zөblөltө surguuliiin eriltiigi erçemtei dyyrgeze baisandaa 4—5 keseg şagnagdasan erkim udaarnig azai.

Gadna nөkөr Moolokovtoi kamta kөdөlmөrilөzө baisan surgagçad SEMLIJAANOV, KALANDRA ŞVILI gegçed mөn udaarniguud baika jum.

Mizediin.

Namiin 17 kuraliin togtoolnuudtai tonilcaka jabadal sula baina

...enge. Odoo yjede byke kom-...inar ba kanoidaadnariin na-...17 dugaar kuraliin şiidkeberi-...erzeige şudalsanii şalgalta ... baina.

... alkabtar çukala jabadaliigi ...giin aimagta tonç kangalta ...ker jabuulza baina.

...deegiin yyryydte negeç şal-... өngөrgegdөөgyi, namiin ba ...sorol olonki emkinyydte ... baira. Enyynde aimagiin ...in komiteediin zygees tusala-...zaabari өkө jabadal zigşyyri-...uu baina.

...agiin namiin komiteediin ...ygternyyd Dabiicova Babuu-...egçed kөdөө somonuudta ... bolboç, tende namiin tol-boscrol tukai jamarç kubilalta kiisen ygei, karin insteryygternyydiin jabaagyi somonuudta sainaar jabaza baisan bakajum.

Leespromkoziin 11 komunisnariin 15 proc.sula geze dakin şalgaltada oroko bolson, eden dotor deede zergiin erdemted orolcoson baina. Ene bol namiin XVII dugaai kuraliin togtooltoi tanilcaka jabadaliigi çukala deere olzo oroldoogyi baisani gerçelge өgөnө. 25 proc.-ni sain ba yldegçedeni kangaltatai geze toologdoson azai.

Aimagiin kopiraaciin kolboo ba cydor-traansa emkinyydte şalgalta bolkoos baitagai jere ulas tөriin suralcaka jabadal ygei untaçasan azai.

S· Gan

Zyg bykenees

Praaga, 14 (TASS). Beirendi kyrze jirsen Çekoslaaviin kөdөlmөriçөnii deligaaca bolbol Teelimende oroko ba zemetenegi cugluulka laagiriigi karaka gekedeni buruuşaan arcaba. Beirlinde baigaa Çekoslaaviin elçin saidnar bolbol deligaacanariin eriltiigi kangakaas arcaba.

* * *

Şankai, 14 (TASS) Mykdenii poliiciin medeeceliin josoor apreeli sara dotor Mykdenii proviincodo partizaan ba japcon Manzuuriin ceregyydiin koorondo 150 tulacaldaan bolbo. Tus syylşiin durasagçadaas 103 kyn aluulsan 118 kyn kөndөөr şarkatasan baina. Proviinciin gazar deere partizaanuudiin too bolbol 14 minga şakaza baina.

MEDEECEL

Respyyblikiin udaarnig-gegeeryylegçediin kui kural mөnөө өdөr ydeşiin 6 cagta neegdene

ZӨBLӨKӨ ZYILYYDENI:

1. Namiin 17—dugaar kural ba gegeerelçediin zoriigo (tөk. Jerbaanoviin iledkel).

2. suralcaliin 1933—34 onii dyn ba suralcaliin 1934—35 onii oriigonuud (Gegeereliin Arkom nөk. Dondoboonii iledkel).

Gegarkom.

CEDENZABIIN.

Zunii yjede kolkooz-toskondo namiin suralcal neвteryylke tukai

Zunii yjede namiin surtal nebteryylgiin gol zorilgo bol, ebesetariaa kuriaalgiin kedelmeriiigi erkin sainaar engergekiin tula olon niitiigi emkidken bolbosoruulka kereg baina.

Egel ba zonii yjede jabuulagdaka namiin surgaaliin ilgaa bol surgaaliin foormo ba meetod deere baika.

Egeliin surgaaliin foormo ba meetod bol zunii yiledberiiin kedelmeride karşa bişe, tyyntei zokildoko baika keregtei, men tere mete zunii surgaaliin foormo ba meetod bol egeliin yiledberiiin kedelmeride karşa bişe, tyyntei zokoildoko baika josotoi. Namiin geşyyd bol eeriingee beledkeliigi deeşelyylkiin telee eselte sucalta ygei oroldoko ujalgatai ba marksiinzm-leenimiin gol ukaan bol ood ulas teriin ba emkidkeliin kedelmeri tukai namaas gargasan çukala, çukala togtoolnuudiigi medeze abaad tyyniigee namgyi olon niitede oilguulaza eke keregtei BK (b) Namiin dyrimees). Komuniistneriin ene ujalga bol yje yjede jabuulagdaad zogcooko kereg bişe, karin eder byriiin ujalga men şuu. Iime tula namiin surgaaliigi, koişoluulka eldeb uçar nuud bol namiin ustaabiigi bydyyligeer ebdesen kereg men,

BK(b) Namiin AK-BK iin instryydternyyd, namiin komiteed ba namiin ekin emkinyydiin udaridagçad ba surtal nebtyylegçed bol namiin surguuli, yiledberiiin ba tasarkai tasaguudiin krezeegiin kedelmeriigi tus tustani narinaar şalgan yzeze surgaaliin foormo ba meetodiigi ebese-tariaanii kuriaalga g.m. zunii kedelmeride zokilduulka keregtei. Geşyydeni jikeer solikogyi iime surguuli ba krezeegyyd bol zunii yjede yiledberiiin brigaadiin dergede yrgelze baina. Iime surguuli ba kruzoogguudiigi kedelmeriiin yiede yrgelze bailgaza tyyniigi bekizyylke keregtei. Yrgelziin yiledberiiin brigaadiigi ba salaagi bekizyyleze çadabal tus surguuliiin ba krezeegiin geşyydiigi yrgelze bekizyyleze çadakabdi. Tus surguuli ba krezeegiin suragçadiigi yrgelze bailgaza çadabal tus surguuli ba krezeegi bekizyyleze çadagdaka. Ene meteer yiledberiiin yrgelziin brigaadiin dergede emkidkegdesen kondidaadiin surguuliaar damzaza ekin surguuli ba kedee azaliin namiin deede surguuli bolood gertee suralcaka komvyyz g.m,surguulida kabaaduulka. Enyyniigi bol erke bişe gyicedkeke keregtei bainabdi.

Manai zarim krezeeg ba surguuliin suragçad bol zunii yjede eldeb brigaada ba tasaguudaar kajagdadag uçar baidag. Iime uçaraas tus surguuliigi basa tasaguudaar tarasan suragçadaar byriidyyleze şineer baiguulka jabadal tokiooldodog. Enyyniigi emkilkedee byridkeliigi narinaar jabuulka keregtei. Kedelmeride saad bolkogyigi bodozo surguuliin keşeeliigi eder bujuu ydeşiin amaraltiin yjede jabuulka keregtei. Basa keçeelni eder byri bolzo baika bişe, karin tuskai oncolon zaagdasan edernyydte men tuskailasan zabsaralganuudta saadgyi bolzo baika josotoi. Sara dogor gurban udaa bol zokistoi baina.

Udaridagça propagandiist bol keşeeidee beledkekdee, tus teemiin gol, gol asuudalnuudiigi bogonikon cag dotor gynzegyigeer oilguulka taliigini bodolcoko keregtei. Keşeeldee beledbel muutai baibalni tus teemiigi kelceke josoni bol jeriin idkalga bolçoko baika jum. Tus teemiigee sainaar medeke tediigeer zakalka bol ton dutamag geeçe, iime tus teemiin gee suragçadtaa kelekedee bogoni cag dotor todokon-sonoroor,oilgomzotoi kara keleer, sonosozo sonirkomoor keleke josotoi. Teeme byken, jarildaan byken bol suragçad bygediin bodoton kedelmeritei narin [illegible]kelkeetei baika josotoi. Suragçadni keçeel bykenii syylde eeriingee tuskai kedelmeriiin teseb ba çanariigi saizaruulka bolood zunii kedee azaliin kedelmeriiin ulasiin zorilgiigi medeke bolson baika josotoi. Namiin kuraliin togtooliigi bodoto kedelmeriin jabuulgatai kolbo[illegible]o josotoi ba men namiin geşyydeni agromiinimym medeke josotoi. Iime tula propagandiist bol namiin gancakan ulas teriin bodolgo zaaka tedii bişe,tyyniigi bodoto kedelmeritei kol bozo, ebesee jaaza kuriaakab, maşiiniin teeknike ba mal eskeb erileke bolood siiosiin teeknike g.m.jaaza şudalka tukai iledkeke josotoi.Ulas teriin surgaaliigi agro teekeike g.m.bc[illegible]oto jabuu Iganudtai kolboko jabadal bol çukala yyrge men şuu.

Komuniistener bol azaliin zuramerkilke ba yiledbeeriiin mergezeliigi tasaraltagyi saizaruulka ujalgatai geze BK (b) Namiin ustaab deere kelegdesen baina.

Tus surgaaliin negen zokid foormoni gekede namiin radioo surgaal men. ODPR bol AKZ-iin dergedeki Radiookomionteedtai kamta buriaad-kelen deere namiin radioo surgaal iabuulna.(BM.Praavdiin № 11 to yze).

(Yrgelzeleini, udaaki dugaarta garna)

SSSR-iin eb nairamdaliin bodolgiin şine ilalt[a]

TASS-iin medeecel

Gadaadiin Keregiin Aradiin Komisaar nek. Litviinov, Çekoslo[vaa]giin gadaadiin keregiin miniister Tityleesky ba Rymiiniiin gada[adiin] keregiin miniister Beneeşenyydtei koorondiin biçegiin andald[aa]

Nek. Litviinovto Tityleeskiin tyryyşiin biçeg

Zeneeva ijyyniiin 9 eder. Nojon komisaar.Tanii ojuun mederemzede doro yrgelzeseniigi kyrgekemni; 1934 onii janvaariiin 22 eder zagrieebada bolson baga antaantiin konfereence deere gadaada keregiin bygede gurban Miniistryyd bol diplomaadiin ba ulas teriin erke baidaliin niuur deere çukala bolkotoi adali baga Antaantiin geşyyn ulasuudiin SSSR ulastai diplomaadiin karilcaagi celbi bekizyylke cagiin odoo bolsondo tooloson baina.

Nojon aradiin komisaar, taa bide kojoriin koorondo bolson cag jarildaanii ulamaas, ijyyniiin ekineer baga Antaantiin cag yrgelziin zebleen zenieeva deere cuglaza temeglesenı odoo cagiin ulas teriin ba diplomaadiin erke baidalaar baga Antaantiin geşyyn ulasuud tus tustaa zagreeva deere abtasan togtooliin josoor, taaramzatai yjeste jabadal erkilze bolkogesen baina.

Deere kelegdesenees karaadan nadiin bajartaigaar tanda medeecekemni bol, taa bide kojoriin koorondo bolson cug jaraldaanii yreer Rymiiniiin korooliiin zasag SSSR ulastai diplomaadiin karilcaagi ba tuskai elgin etegemzete miniistriigi tomilono.

Nadiin labtaigaar naidaka bol, ene josoor togtooson. karilcaaniigi kododoo zokistai etegemzelelse keer yldeke ba manai zon yrgelzelen koorondiin barilcalgaar bygediin eb nairamiigi kendelelseke.

Togtoogtii... Tityylesky

Tityleeskede nek. Litviinoviin tyryyşiin kariuu biçeg

Zeneeve ijyyni 9 nii eder.

Nojon gadaadiin keregiigi erkilegçe mineesterte.

Nadiin bajasan tanda medeecekemni, taa bide kojoriin sug jaraldaanii yreer SSSR iin zasag bol Rymiiniiin koroolito zasagtai diplamaadiin zokistoi karilcaagi togtookoor şiidkeze eesediingee tuskai elçen ba naidalgata teleelegçiigi tomilno.

Nadiin labtai naidalga bol, uultabisan karilcaamnai kezeedee bata zokistoi ba eb nairamtai yldeze manai arad eesediingee koorondiin jike amagalan kereg niitiin eb nairamiigi yrgelzelen barimtalka.

Togtoogtii . . . . M. Liitvenov.

nek. Litviinovto Tityleeskiin kojordoki biçeg

Nek. Liitviinovta Tityyleeskiin kojordaki biçegte kelceni:

Zeneeve ijyyni 9 nii eder.

Nojon aradiin komisaar.

Ijyyniiin 9 de bide kojoriin koorondoo abalsasan biçegiin ulamaas manai oronuud koorondoo diplamaadiin zokistai karilcaagi togtoobo.

Ede karilcaanuudiigi ulam jikeer dyteleldekiin zamaar ynekeer ba yni udaanii eb nairamda zokistolgoor kegzeekiin tula doro yrgelzelsen zebşeelnyydiigi uadiin ujuunaas duradkakani.

Manai oronuudiin zasagiin gazarnuud bol eesed koorondoki ulasiin eeriin erkiigi tus byrideegyiced kendelelceke ba dotoriin keregte cekeç bujuu ali damzuulanç orolcokiin jabadaliigi ogto kiike ygei ba negee talaasani kegzeeke ygei ilagabarilan kelebel eldeb agitaaca nebteryylelge ba eldeb janziin interveence erkileke ba uulzyilnyydiigi tusalka ygei.

Tyynees gadna, tedenii ujalcakani, nege talaas eesediingee niutag dotoroo cereglesen temeceliigi kiike zorilgotoi bujuu; ali ulas teriin ba niitiin baidalda kyçeeree orokiin bujuu, ali alban gazariin zygees tukirasta korloko jabadaliigi syidkeke zorilgotoi gadna bejedee zasagiin gazariin neriigi zyydeg emkinyydiigi niutagiin ba niutagiingaa zarimç kubi deereni biibolgokogyi, tusalka ygei ba bailgakagyi.

Tyynçelen tedener ujalgalalcakani ede metiin emkinyydte onologdoson cereglesen kyce, zebseg, zebsegiin keregcel ba eldeb janzini gereglin keregcelyydiigi eeeiin zee niutag deere cugluulka ba niutagtaa oruulkaas gadna niutag deegyyree zeelgeke zyiliigi ogtolon koriko.

Togtoogtii g.m. Tityylesky.

Nek. Litviinovto Beneeşiin biçe[g]

Nek. Liitvenovio Çekoslovaagiin gadaadiin miniister Beneeşiin beçegtee kelseni:

Zineeve, ijyyniiin 9-nii eder. Nojon komisaar.

Tanii ojuun mederemzede dooro yrgelzelseniigi kyrgekemni:

1934 onii janvaariiin 22-iin eder Zagreebada bolson baga Antaantiin konfereence deere gadaada keregiin bygede gurban miniisternyyd bol dipolmaadiin ba ulas teriin erke baidallin niuur deere çukala bolgokotoi adali baga Antaantiin geşyyn ulasuudiin. SSSR ulastai dipolmaadiin karalcaagi selben bekizyylke cagiin odoo bolsondo toolson baina.

Nojon komisaar, taa bide kojoriin koorondo bolson cug jarildaanii ulamaas ijyyniiin ekineer baga Antaantiin cag yrgelziin zebleen Zineeva deere cuglaza temdegleseni odoo cagiin ulas teriin ba dipolmaadiin erke baidalaar baga Antaantiin geşyyn ulasnud tus tustaa Zagreeva deere abtasan togtooliin josoor, taaramzatai yjeste jabadal erkilze bolko gesen baina.

Deere kelegdesences karaadan nadiin bajartaigaar tanda medeece kemni bol, taa bide koj[oriin koo]rondo bolson cug jarild[aanii yreer] Çekoslovaagiin respyyb[liik bol] SSSR iin zasagtai dip[lomaadiin] zokistoi karalcaagi t[ogtookoor] şiidkeze eesediinge tusk[ai elçen] miniisteriin etegemzeten [tomil]iona.

Nadiin katuugaar nai[dalga bol,] ene josoor togtooson [karilcaa] kododoo zokisti etegem[zelelse] yldeeke ba manai zon [yrgel]teigeer yrgelzelen eesed[iin jike] amagalan bygediin eb [nairamiin] kereg deere tedkelsene.

Togtoogtii... Doogtor Beneeşen.

Bogdaan Paa[vla] elçen said bo[lbo]

Praga, 13 (TASS). Li[...] deegeer zasagiin gazar[...] kvaada elçen saidiigi Paavla gegçiigi ilgeekii[...] lebe.

***

Zenieeva, 14 (TASS) [...] 12 to nek. Litviinov geg[...] vees mordozo garba.

SOVEED KOLBOON DOT[OR]

Moskvaa, 14 (TASS) Byke Kolbootiin yiledberiçenii ebleliin Teb soveed nutagiin soveeduudiin koonkursada idebkitei kabaadakiigi ujalgalba. Koonkursada kabaadakiin ba ketelberilkiin tula yiledberiçenii ebleliin; TK oos konkursiin komiisiin sostaavta kedelmeriçen ilgagdan tomilogdobo.

Loondon. 13 (TASS) Kalikyytiin şadar Kugliil geze mesen deere salkinii bolzo baika yjede pasaziirini 400 garan kyntei jabasan parakood kemerbe Jerdee keden tooto kynyyd arçalagdaba.

***

Moskvaa 13 (TASS) Ijyyniiin 5 da SSSR dotor 9950 mingan geegter paar kakalagdaba Teseb 37 proc. gyicedkegdebe. Şine gazar bol 492 mingan ga kakalagdasan juu ali 41 proceent bolno. Oroosto tariaanii tarilga bolbol 20082 mingan ga bog ebeseneees arilgagagdaba. Ene bolbol tesebiin 4 proceent bolno.

***

Kiijev, 13 (TASS) BK[...] mozkomiin pleenym bo[...] Poostşoviigi mozkomiin[...]geer sekritaarida sunga[...]

Demiaçoonkiigi Kariko[...] komiin negedygeer [...] sungakatai kamta -tus [...] bol tyyniigi Kiijeviin [...] sekritaariin ujalganaas [...]

***

Moskvaa, 13 (TASS) [...] TGK bol kende indyys[...] maadiin kolieegiigi usad[...] togtoobo. Arkomiin neg[...] orlogçod nek. Piatakoo[...] dugaar orlógçodo nek. [...]ganooviç gegçediigi ba[...] lişiigi erkileke ba ark[...] logçodo nek. Rukimoo[...] batalagdaba. Rukimoov[...] baas nyyrsenii treestiin[...] çiin ujalganaas çel[...] Treestiin erkilegçede ne[...]nov gegçe tomilogdobo.

Верстал Д. Н. ЖАМБАЛОВ Корректировал Н. ЦЫБЕНОВ. ТИПОГРАФИЯ ИЗДАТЕЛЬСТВА «БУРЯТ - МОНГОЛЬСКОЙ ПРАВДЫ» Уполн. Бурглавлита № 468